

професійних знань і умінь, рівнем його компетентності та готовності до майбутньої професійної діяльності.

Виходячи із зазначеного, ми вбачаємо одним із ефективних засобів модернізації військової освіти, зокрема у військових навчальних підрозділах ЗВО, використання нових освітніх психолого-педагогічних технологій у навчально-виховному процесі майбутніх офіцерів.

Під освітньою психолого-педагогічною технологією слід розуміти таку побудову професійної діяльності науково-педагогічного складу військових навчальних підрозділів ЗВО, у якій усі етапи, що входять до освітнього процесу курсантів, представлені у певній цілісності та послідовності, а їх навчання і виховання передбачають досягнення необхідного результату і мають прогностичний характер (у даному випадку - готовності курсантів до майбутньої професійної діяльності).

Психологічна технологія моделювання професійної діяльності має будуватися з урахуванням сучасних вимог до психологічної підготовки військовослужбовців, а саме:

- озброєння курсантів теоретичними знаннями про особливості та труднощі військової служби, веденні сучасної війни й механізмах їх впливу на почуття, емоції, волю, свідомість і поведінку військовослужбовців та способи їх подолання;

- моделювання в навчальному процесі умов характерних до гібридної війни і створення її стрес-факторів у ході загальновійськової підготовки та підготовки курсантів до бойових дій;

- формування практичних навичок та вмінь подолання труднощів і стрес-факторів сучасного бою та успішного виконання бойового завдання;

- опрацювання психічної стійкості при діях на сучасній бойовій техніці та використанні високотехнологічних засобів збройної боротьби;

- формування психічної стійкості до військової служби і бойових дій взагалі, та психічної готовності до виконання конкретного бойового завдання зокрема;

- формування у курсантів навичок і вмінь саморегуляції психіки та надання психологічної допомоги тощо [3].

Методи імітаційного моделювання психологічної підготовки залежать від конкретної мети і матеріальної бази кафедри, можливостей і специфіки виконання завдань. Деякими з них є: імітація вогню супротивника, створення реальної картини виконання бойових завдань, створення в обстановці навчання і польових занять елементів надзвичайних ситуацій, небезпеки та раптовості; створення умов, коли необхідно вирішувати завдання в обмежений термін, у разі дефіциту часу; виконання тактичних завдань підрозділом у неповному складі тощо.

Педагогічна технологія моделювання професійної діяльності має будуватися перш за все на основі врахування раціональної організації

навчально-пізнавальної діяльності курсанта, закономірностей сприймання, запам'ятовування та відтворення інформації, закономірностей виникнення і протікання розумової діяльності, мислення тощо.

Однією з першорядних умов, яка сприяє формуванню готовності курсантів до майбутньої професійної діяльності, є розроблення та впровадження нових підходів до вивчення навчальних дисциплін, особливо військово-спеціальних, перехід до сучасних методик їх викладання, технологій та організаційних форм, спрямованих на підвищення творчої активності курсантів, самостійної роботи, самонавчання та самовдосконалення тощо. Цьому має сприяти забезпечення високого рівня психолого-педагогічної компетентності науково-педагогічного складу та розвитку матеріально – технічної бази кафедри військової підготовки.

Суттєве значення в оволодінні змістом військово-спеціальних дисциплін має системне впровадження в освітній процес технологій імітаційного моделювання, міжпредметних зв'язків, сучасних інформаційних технологій та тренажерів, які дають можливість змоделювати різноманітні військово-професійні ситуації у процесі навчання, продемонструвати в динаміці складові професійної діяльності конкретної посадової особи у військах; формувати і розвивати інформаційну культуру майбутнього офіцера; вдосконалювати методики проведення різних організаційних форм і видів занять тощо.

Головною особливістю імітаційного моделювання є ігровий характер: у процесі рольової взаємодії відбувається вирішення навчальних завдань, обмін знаннями та вміннями.

Таким чином, узагальнюючи сучасний досвід використання нових психолого-педагогічних технологій моделювання професійної діяльності в системі військової підготовки офіцерів запасу у військових навчальних підрозділах ЗВО, можна визначити такі основні напрямки щодо їх удосконалення:

1. Внести відповідні зміни до навчальних планів і програм у військових навчальних підрозділах ЗВО щодо вивчення та практичного опрацювання досвіду ведення бойових (спеціальних) дій у зоні проведення Операції Об'єднаних Сил та вимог розбудови ЗС України, що наближені до стандартів НАТО, сучасних понять загальновійськової (бойової) підготовки як одного із видів забезпечення готовності курсантів до майбутньої професійної діяльності та ін.

2. Розробити наукове обґрунтування процесу тренувань курсантів у ситуаціях, які моделюють реальні екстремальні умови.

3. Застосовувати сучасні інформаційні технології, а саме:

- перехід від військового традиціоналізму до нових форм і методів навчання, орієнтованих на формування творчої особистості військового фахівця, який вміє поєднувати в різних варіантах теоретичні знання,

наукові здобутки з вирішенням питань, які виникають у військовій практиці;

- забезпечення наскрізної комп'ютеризації навчального процесу, створення комп'ютерних (інформаційних) систем та віртуальних комп'ютерних комплексів та комп'ютерних (імітаційних) моделей;

- розробку інтерактивних (мультимедійних) систем навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін тощо.

Список бібліографічних посилань

1. Концепція підготовки Збройних Сил України // Ukrainian Military Pages : сайт. 29.02.2016. URL: <https://www.ukrmilitary.com/2016/02/concept-of-the-armed-forces-of-ukraine.html> (дата звернення: 20.02.2020).

2. Глоссарий современного образования / под. ред. В. И. Астаховой и А. Л. Сидоренко. Харьков : ОКО, 1998. 120 с.

3. Настанова з морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України. Київ : ГШ ЗС України, 2016. 84 с.

Отримано 27.02.2019

УДК [378.6:351.74].091.212.041

Галина Вікторівна МУХІНА,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Донецького юридичного інституту МВС України (м. Кривий Ріг),

кандидат педагогічних наук

ПРО ДЕЯКІ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТОЦЕТРОВАНОГО ПІДХОДУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Теоретично обґрунтовано умови щодо реалізації студентоцентрованого підходу у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання»; виокремлено роль студентоцентрованого навчання у підготовці здобувачів вищої освіти та принципи його реалізації.

Реформування вищої поліцейської освіти в Україні зумовило запровадження у закладах вищої освіти студентоцентрованого підходу до навчання, який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Студентоцентрований підхід передбачає взаємоповагу між ЗВО і викладачем, реальну вибірковість ними навчальних дисциплін, участь їх у системі внутрішнього забезпечення якості навчання тощо [3]. У низці джерел підтверджується той факт, що студентоцентроване навчання передбачає розширення